

Arbejdsmarkedsudvalget (16/5 86):

Udtræder: Rahbæk Møller (SF)

Ny stedf.: Tommy Dinesen (SF).

Skriftlig redegørelse:

Skriftlig redegørelse af 16/5 86 om sundhedspolitik.

(Redegørelse nr. R 13).

Indenrigsministeren (Enggaard):

Indledning.

Sundhedspolitikken overordnede mål er at skabe muligheder for et sundt liv for alle mennesker. Sundhed er meget mere end ikke at være syg. En samlet sundhedspolitik omfatter derfor både en behandlende indsats og en forebyggende indsats i sundhedsvæsenet, men berører også de fleste andre samfundsområder.

Arbejdet med sundhedspolitikken i denne brede forstand skal ikke klares af sundhedsvæsenet alene. Det er en opgave for den enkelte og en opgave, der må indgå også i socialpolitikken, skolepolitikken, miljøpolitikken og på andre samfundsområder. Sundhedsvæsenet skal ikke overtage andre samfundsområders sundhedspolitiske ansvar.

Regeringens samlede sundhedspolitik omfatter derfor desuden en styrkelse af forebyggelsesindsatsen også på områder, der ligger uden for selve sundhedssektoren (f.eks. trafik og arbejdsmiljø), samt et øget samarbejde mellem myndighederne og institutionerne på disse områder om forebyggelsen og løsningen af væsentlige sundhedsspørgsmål.

Denne redegørelse koncentrerer imidlertid om de sundhedspolitiske målsætninger, der i fremtiden skal være bestemmende for udviklingen inden for sundhedsvæsenets område.

I det daglige er det først og fremmest kommunerne og amtskommunerne, der udmønter sundhedspolitikken. Folketing og regering har et særligt ansvar for i fællesskab at fastlægge den overordnede sundhedspolitik, der skal være grundlaget for kommunernes, amtskommunernes, de private foreningers og de enkelte personalegruppers arbejde i de kommende år.

Danmark har sammen med de andre lande i FNs Verdenssundhedsorganisation tilsluttet sig en målsætning om »Sundhed for

alle i år 2000«. Det betyder, at alle mennesker skal have muligheder for at skabe sig et sundere, længere og bedre liv. Denne målsætning er i overensstemmelse med den proces, som foregår i Danmark i disse år, og som regeringen ønsker yderligere fremmet.

Sundhedstilstand, sygdomsbillede og udgifter.

1. Efter de internationalt anerkendte mål for sundhedstilstanden – middellevetid, almen dødelighed og spædbørnsdødelighed – har Danmark en god sundhedstilstand. Den forventede levetid for en nyfødt pige er 77 år og for en dreng 71 år. Spædbørnsdødeligheden er kun få steder i verden lavere end her i landet. Livsvilkårene for de syge og handicappede er samtidig blevet forbedret gennem ny medicinsk teknologi og viden. Samtidig er vi blevet i stand til at forebygge eller helbrede mange af de sygdomme, som tidligere var dødelige.

Dette er resultatet af økonomisk og socialt forbedrede levevilkår – bedre hygiejne, bedre ernæring, bedre boliger, bedre undervisning osv. – og et moderne sundhedsvæsen. Det skal der holdes fast ved.

Men der er stadig for mange, der dør for tidligt. Sygdomsmønstret er ændret. En lang række infektionssygdomme er i dag helt eller næsten udryddet. De store sygdoms- og dødsårsager er kræft, hjerte-kredsløbssygdomme og følger af ulykker, og mange plages af gigt, dårlig ryg og overfølsomhed (allergier). Det er sygdomme, der har forbindelse med de levevilkår, befolkningen har, og den livsstil, der er almindelig. Også disse sygdomme kan begrænses. Men stadig kan helt nye sygdomme opstå. Behandling og forebyggelse af AIDS må i de kommende år således forventes at blive ressourcekrævende.

2. De samlede offentlige sundhedsudgifter var i 1985 godt 31 mia kr. Borgernes egne udgifter, der i alt væsentligt vedrører tandlægehjælp og lægemidler, kan anslås til ca. 3 mia kr.

De offentlige udgifter til sundhedsvæsenet vedrører de *forebyggende sundhedsordninger* (sundhedspleje, hjemmesygepleje, vaccinationer, børnetandpleje m.v.), *sygesikringssydelserne* (almen lægehjælp, speciallægehjælp, tandbehandling, medicintilskud m.v.) og *sygehusvæsenet*.